

Quddiesa b'suffraġju għal ħutna

Bħalma jsir ta' kull sena, din is-sena wkoll l-aħwa tal-Provincja ltaqgħu għewwa l-kappella tagħna fiċ-ċimiterju ta' Marija Addolorata biex joffru s-sagrifiċċju tal-Quddiesa b'suffraġju għall-aħwa tagħna li l-Mulej sejhilhom għalih. Il-Ministru Provincjal iddeskriva din l-okkażjoni bħala community day tal-Provincja li fiha, aħna li għadna hawn, niltaqgħu madwar il-mejda Ewkaristika ma' ħutna li l-fdalijiet tagħhom jinsabu midfunin f'dik il-Kappella, u ma' ħutna li l-fdalijiet jinsabu midfunin f'postijiet oħra, Malta, Għawdex u saħansitra barra minn Malta.

Fl-omelija tiegħu l-Ministru Provincjal semma kif dawk prezenti għexu għal bosta u bosta snin ma' ħafna minn dawk ħutna midfunin hemmhekk. Forsi uħud minna jafu wkoll il-vokazzjoni tagħhom

ikompli f'paġna 3

Ktieb Ġdid dwar il-Ħajja ta' San Franġisk

P. Noel Muscat OFM għadu kemm ippubblika traduzzjoni bil-Malti tal-*Vita Brevior*, Fonti Franġiskan ġdid li għe żvelat dan l-aħħar miktub minn Tumas minn Celano, li diġà għe tradott f'diversi lingwi. It-titlu, tradott għal Malti hu: San Franġisk t'Assisi. Ħabib ta' Alla, Ħabib ta' Kristu, Ħabib tal-

ikompli f'paġna 3

Christus Vincit, Christus Regnat, Christus Imperat! Veru?

Forsi mhux kulhadd jemmini meta' ngħid li jien mhux minn dejjem kont fartas! Anzi, meta kont tifel żgħir kelli ħafna nokkli sofor twal. Niftakar meta kelli xi ħames snin ommi, Alla jaħfrilha, ħaditni il-Furjana quddiem il-Phoenicia biex teħodli ritratt qabel ma taqtaħhomli. Kien qisu l-bieraħ. Bqajt niftakar għal żewġ raġunijiet. L-ewwel nett għax ta' tifel li kont, bżajt minn tar-ritratti. U kelli biex. Dak iż-żmien il-camera kienet kaxxa tal-injam fuq tlett saqajn tal-injam u l-fotografu kien jidħol warajha u jitgħatta b'biċċa drapp sewda, u jien kulma kelli quddiem xi ħaġa sewda bi tlett saqajn tal-injam u par saqajn ta' raġel! Infatti fir-ritratt ma tantx ġejt nitbissem! Illium, għalkemm nokkli f'rasi ma għandix imma nitbissem mhux ftit meta quddiem i kolli xi platt għagin nokkli biz-zalza napolitana bit-tadam u l-ħabaq li jinżilli għasel!

Imma t-tieni raġuni li bqajt niftakar, għax kienet l-ewwel darba f'ħajti li rajt l-istatwa sabiħa u majestuza ta' Antonio Sciortino li twaqqfet hemmhekk biex tfakkar iċ-ċelebrazzjoni tal-Kungress Ewkaristiku li kien sar f'Malta fl-1913 – dik ta' Kristu Re. Għalija l-isbaħ xogħol ta' Sciortino. Xbieha ta' Kristu wieqaf – majestuż imma fl-istess ħin ħanin, u figura ta' xebba (Malta)

ikompli f'paġna 2

għarkobbtejha f'riġlejh. Mhux xi diżunur li tkun għarkobbtejk quddiem Ġesu'. Anzi! Darba xi ħadd qal li l-bniedem huwa tassew kbir, meta jkun għarkobbtejh quddiem Alla! Monument li jirrapprezenta lil Malta f'riġlejn Ġesu'. Kif kienet dak iż-żmien.

X'gara minn dak iż-żmien 'l hawn. Sirna Indipendenti! Sirna Repubblica! Dħalna fl-Unjoni Ewropeja! Emancipajna ruħna! Ħadna rajna f'idejna! Kollu tajjeb dan bħala pajjiż, bħala nazzjon, bħala poplu. Politikament, ekonomikament, soċjalment imxejna 'l quddiem. Imma ħallasna wkoll prezz! Fil-valuri nsara li konna nħaddnu, li ħaddanna anzi għal mijiet ta' snin, morna lura bħal granċ u qegħdin naħsdu dak li żrajna! Bil-konsegwenzi kollha li

ħallew impatt negattiv fuq il-familja u fuq is-soċjeta' tagħna. Nifhem li Malta saret kosmopolita bħal ħafna nazzjonijiet oħra. Nifhem li issa fostna għandna jgħixu mhux biss barranin, imma wkoll Maltin bħalna u daqsna, ulied "din l-Art ħelwa", li ma jħaddnux il-Fidi tagħna, forsi wkoll ma jħaddnu l-ebda fidi! Imma f'isem l-ugwaljanza u d-drittijiet civili (biex ma ngħidx bl-iskuża tagħhom) aħna stess naqqarna u ġibna kważi fix-xejn dak li, rridu jew ma rridux, huwa mgħaġun u mwaħħad mhux biss mal-istorja ta' pajjiżna imma nazzarda ngħid saħansitra fid-DNA tagħna bħala poplu għal sekli sħaħ!

Nemmen u naqbel li għandu jkun hemm dejjem rispettt u tolleranza lejn kull persuna. L-istess definizzjoni ta' "Demokrazija"

titlob dan – Demokrazija tfisser, li waqt li jiġu mħarsin id-drittijiet tal-minoranzi, isseħħ ir-rieda tal-maġġoranza! Kultant inħoss imma li kull min huwa nisrani awtentiku, u għadni nemmen li l-maġġoranza tal-Maltin u l-Għawdxin huma hekk, kulma jmur qiegħed isir iħossu barrani ġewwa pajjiżu, għalkemm nifhem li huwa pajjiż ukoll dawk li m'humix nsara bħalu! Illum dak il-monument ta' Kristu Re, għadu jfisser xi ħaġa? Għadu jirrifletti r-rejalta' ta' pajjiżna? Ir-raġuni biex wieħed jifhem u jwieġeb ma tridx forza! Minn qalbi nawgura l-festi tal-Milied u tal-ewwel tas-Sena tajbin mimlijin b'kull barka mis-Sema. Il-Mulej jagħtikom is-Sliem!

*P. Richard S. Grech, OFM
Ministru Provinċjal*

Definitorju Provinċjali - 23 ta' Novembru

Id-Definitorju Provinċjali Itaqa' nhar l-Erbgħa 23 ta' Novembru, 2016 ġewwa l-kunvent tagħna tar-Rabat, fid-9.30am. Preżenti għal din il-laqgħa kien hemm l-membri kollha, inkluż P. Stephen Sciberras ofm, li ġie minn Londra apposta. F'mument minnhom P. Stephen kien mitlub jagħti feedback fuq il-preżenza u l-ħidma tal-aħwa tagħna ġewwa Stratford, l-Ingilterra, fejn jinsabu hu kif ukoll P. Charles Diacono ofm. Għal raġunijiet personali P. Stephen talab li jerġa' lura Malta. Il-Provinċjal laqa' it-talba tiegħu. P. Stephen ser jibqa' jiffirma parti mill-fraternita' ta' Tas-Sliema waqt' li jkompli jkun responsabbli mid-Dar tal-Irtiri bħala Direttur Spiritwali. Fl-istess ħin, peress li l-fraternita' ta' Santa Marija tal-Anġli Baħar iċ-Ċaġhaq hija affiljata ma' dik tas-Sacro Cuor ta' Tas-Sliema, meta jkun hemm il-ħtieġa jagħti wkoll l-għajnuna tiegħu f'dik il-Knisja.

Il-Provinċjal ta lil dawk preżenti rendikont ta' fejn wasalna fuq il-proġett tal-bini tal-kunventin Għawdex u tal-bini tal-Franciscan Retirement Friary fuq id-Dar tal-Irtiri. Informa lil dawk preżenti li kien

wasal il-permess mid-Definitorju Ġenerali sabiex il-Provinċja tkun tista' tbiegħ Dar Frate Francesco, B'Kara u l-appartament u l-garage, ġewwa l-Mellieħa. L-applikazzjonijiet diġa' tressqu quddiem il-Planning Authority, u qed nistennew minn mument għall-ieħor li joħroġu l-permessi meħtieġa. Sa dan intant jintalab il-permess mingħand in-Nunzjatura Apostolika, kif mitlub mill-Liġi Kanonika biex jinbiegħu dawn iż-żewġ propjetajiet. Min hawn u f'tit ieħor jibda' wkoll il-proċess tad-tenders għal min ser ikun qiegħed iwettaq dan ix-xogħol. Jekk kollox imur kif ippjanat, iż-żewġ proġetti għandhom ikunu lesti ferm qabel il-Kapitlu Provinċjali tal-2020 bil-għajnuna t'Alla, għal bidu tas-sena 2019, possibilment qabel ukoll.

Relatat ma' dan tkellimna wkoll fuq is-saħħa ta' numru ta' aħwa tagħna morda u/jew anzjani. Il-Provinċjal hegġeg għal darb'oħra biex l-aħwa jżuru l-anzjani tagħna li jgħixu ġewwa Domus Pacis. F'tit ferm huma dawk li minn żmien għal żmien imorru jżuruhom. Tkun ħaġa ferm sabiħa kieku kull fraternita' tagħmel dan imqar darba f'xaxar.

Diċembru

Appuntamenti

- 16** ta' Diċembru, 6.00pm inawgurazzjoni tal-Proġett tar-Restawr tal-Knisja Sta. Marija ta' Ġesu', Rabat b' quddies mill-Min. Provinċjal
- 20** ta' Diċembru, Definitorju Provinċjali - Rabat
- 30** ta' Diċembru, Festa Familja għall-aħwa u l-familjari ġewwa l-'Porziuncola Retreat House'. Quddies fis-6.00pm u wara ikla flimkien.

Birthdays - Diċembru

- 01. P. Alfred Sciberras
- 03. P. Noel Muscat
- 04. P. Marcellino Micallef
- 11. P. Gwann Micallef
- 17. P. Ray Scicluna
- 19. P. Godfrey Micallef
- 31. P. Sebastian Camilleri

Festi - Diċembru

- 10. Fr. Lorrie Zerafa
- 25. P. Noel Muscat
- 26. P. Stephen Magro
- 26. P. Stephen Sciberras

L-esperjenza f'Istanbul

P. Raymond Falzon ofm

Il-Komunità Franġiskana Internazzjonali ta' Istanbul, it-Turkija ilha torganizza Programm Annwali ta' Formazzjoni dwar id-Djalogu Ekumeniku u Inter-religjuż mill-2005 għewwa Santa Marija Draperis f'Istanbul. Din is-sena sar f'Ottubru bejn l-14 u t-28. Il-Ministru Provincjal avvianani u offrili l-opportunità li nippartecipa f'dan il-kors. Jien kont kuntent u entuzjast dwar dan għax kelli ukoll għa esperjenza mal-Patrijiet li diġà qed jgħixu l-Ekumenizmu u d-Djalogu, u għamlu dan il-kors ta' Formazzjoni Permanenti attraenti ħafna. Din tatni l-opportunità li nżid mal-esperjenzi multikulturali tal-passat fuq il-Fidi u Duttrina fil-Kanada, il-Kajr, Nażaret, Londra u l-Italja.

Mal-wasla tiegħi f'Istanbul għall-kors, sirt naf li kien ikkanċellat minħabba li l-organizzaturi kienu ma jifilħux. Bdejt insegwi l-programm billi nżur siti proposti. Hadtha easy, xi granet żort u granet oħra qrajt u rriċerkaajt. Jekk ikun organizzat għal darb'oħra s-sena d-dieħla u ningħata l-opportunità nixtieq jattendi!

Iż-żjara tiegħi tatni l-opportunità li naqşam xi esperjenzi mal-Patrijiet tal-lokal jew inżur religjużi oħra u sorijiet biex nisma dak li jaħsbu u t-tħassib dwar kif qed iħossuhom f'dan il-mument fit-Turkija. Il-patrijiet wiegħbu

ħafna mistoqsijiet u qasmu l-esperjenzi tagħhom, anke l-patrijiet li kienu fuq żjara kienu sors ta' għarfien.

Jiena attendejt il-laqqgħa ta' l-Ispirtu t'Assisi', 1986-2016, Assisi - Istanbul fl-okkażjoni tat-30 anniversarju tal-'Esperjenza Assisi' li kien fuq id-Djalogu. Kien privileġġ li nkunu preżenti għal-laqqgħa ta' diversi twemmin u djalogu.

Iltaqjt mal-Isqof Rubén Tierrablanca Gonzalez, OFM Vigarju Appostoliku ta' Istanbul. Id-diskussjoni tagħna kienet fuq il-preżenza Franġiskana, ir-realtà li aħna qed ngħixu, ir-realtà personali tiegħi u l-esperjenza f'Istanbul.

ikompli f'paġna 4

minn paġna 1

...quddiesa fil-Kappella taċ-ċimiterju

lil xi wħud minnhom li kienu strumentali bil-kelma u bl-eżempju tagħhom fl-għarfien tas-sejħa tagħna li għadna mal-ħajjin. Tenna li aħna għandna ngħozzu t-tifikira tagħhom fil-ħajja sempliċi li kienu jgħixu, fl-imħabba tagħhom għall-Provincja u għall-Fraternita', fid-disponibiltà tagħhom, fil-qadi ta' dmirijiethom.

Preżenti għal din il-Quddiesa, meta wieħed iżomm quddiem għajnejh in-numru ta' aħwa li kienu jinsabu msefrin dak inhar u l-aħwa anzjani li minkejja li tant xtaqu jkunu preżenti, ma kienx konsiljabbli minħabba saħħithom, kien wieħed sabiħ ħafna. Il-Ministru Provincjal informa lil dawk preżenti li ħuna P. Gabrijel Micallef OFM li jinsab għewwa Adelaide, South Australia, qiegħed jagħmel l-arranġamenti biex meta jkun il-waqt, jingiebu Malta l-fdalijiet ta' hutna P. Leopuldu Farrugia OFM u P. Egidju Ferriggi OFM biex jindifnu wkoll għewwa l-kappella tagħna.

minn paġna 1

...bijografija unika tradotta bil-Malti

Kurċifiss. Il-ħajja tal-Missier qaddis Franġisku (Vita Brevior) minn Tumas minn Celano, Provincja Franġiskana Maltija OFM, Malta, 2016, pp. 79.

Il-*Vita brevior* hi ħajja ta' San Franġisk li kienet mitlufa. It-titlu veru tagħha hu *Vita beatis patris nostri Francisci* (ħajja tal-missier imqaddes tagħna Franġisku). Instabet mill-istudjuż Jacques Dalarun fl-2015. Tibda b'ittra qasira ta' dedika li hi prova li l-bijografija inkitbet minn Celano, l-aġjografu li kien diġà ikkompona l-*Vita Sancti Francisci* fuq ordni tal-Papa Girgor IX fl-1228-29. L-ittra hi indirizzata lil fra Elija, ministru ġeneral tal-Ordni tal-patrijiet Minuri (1232-1239) u wieħed mill-aktar sħab intimi ta' San Franġisk. Jacques Dalarun kien ilu jsostni li, matul il-ġeneralat ta'

fra Elija, Tommaso da Celano kien ikkompona bijografija intermedja bejn il-*Vita prima* tal-1228-29 u l-*Vita secunda* li tissejjaħ proprjament *Memoriale in Desiderio Animae*, komposta fl-1246-47 fuq materjal li xi sħab ta' San Franġisk (fosthom fra Leone, fra Rufino u fra Angelo) kienu bagħatu minn Greccio lill-ministru ġeneral Crescenzo da lesi. Dalarun kien semma' din il-ħajja bl-isem ta' *Legenda Umbra*. Għall-ewwel darba din il-bijografija unika giet tradotta bil-Malti u tkompli żżid il-lista ta' Fonti Franġiskani li diġà għew ipubblikati mill-Patrijiet Franġiskani matul dawn l-aħħar snin.

Laqgħa għall-Abbatini

Nhar is-Sibt 5 ta' Novembru ġewwa l-Knisja Franġiskana l-Hamrun iltaqgħu l-abbatini kollha ta' Malta. Din il-laqgħa bdiet b'mument ta' talb u introduzzjoni kif ukoll b'diversi esperjenzi vokazzjonali fosthom minn Fr. Ramon Farrugia. Wara kien hemm quddiesa meġġuna miż-żewġ djakni tagħna Fr. Ramon u Fr. Clive Camilleri.

Talb tal-fidili

Wara li kien ilu jinħass il-bżonn f'Malta ta' ktieb ġdid tat-Talbiet tal-Fidili. P. Anton Farrugia daħal għal din il-biċċa xogħol u għadu kemm ippubblika l-ewwel volum li jiġbor fih it-talbiet tal-fidili għall-ġranet ferjali b'żieda għaċ-ċelebrazzjonijiet tal-Mulej, tal-Madonna u tal-Qaddisin li għandhom qari propju. Erba' invokazzjonijiet qosra, b'introduzzjoni, talba ta' konkluzjoni u ritornell.

...esperjenza f'Istanbul

minn paġna 3

bul. Tkellimna dwar il-ħtieġa ta' Dixxerniment, huwa fakkarni fil-Kapitlu 12 tar-Regola tagħna: li mhux biss l-individwu, iżda wkoll il-Ministru u oħrajn madwarek li jikkontribwixxu lejn id-dixxerniment. Tema oħra diskussa kienet il-formazzjoni: Il-Formazzjoni Permanenti fil-Provincja, il-kontribuzzjoni tiegħi lejn programm ta' formazzjoni fil-provincja fuq il-laqgħa tad-Djalogu fil-Ministeru tagħna.

Il-Viżjoni tad-Djalogu u l-preżenza Franġiskana, hija r-raġuni għal din il-komunità f'Istanbul. L-istil ta' ħajja fil-komunità hija bażika ħafna u sempliċi. Il-rutina ta' kuljum hija talb filgħodu u Quddiesa bit-Taljan jew bil-Franċiż, kolazzjon flimkien u jieħdu ħsieb il-bżonnijiet tad-dar, u laqgħat. Li jkun hemm għal xulxin huwa importanti. Ikla f'nofsinhar u rikreazzjoni, talb ta' filgħaxija u pranzu u ħin flimkien huwa dak li jimmarka ħajja ta' kuljum. Patrijiet li jkunu fuq żjara li jiġu u jmorru

huma wkoll parti mis-sabiħ tad-dar. Jien kont qed nirritorna d-dar minn Santa Marija Draperis lejn Malta. Fit-triq tiegħi lejn l-ajruport, jien tlabt lill-Gwardjan jekk għandix ngħid il-Provincjali dwar kwalunkwe remunerazzjoni għal żjara tiegħi u l-kors "risposta tiegħu kienet, "Inti d-dar mal-familja hawn"!

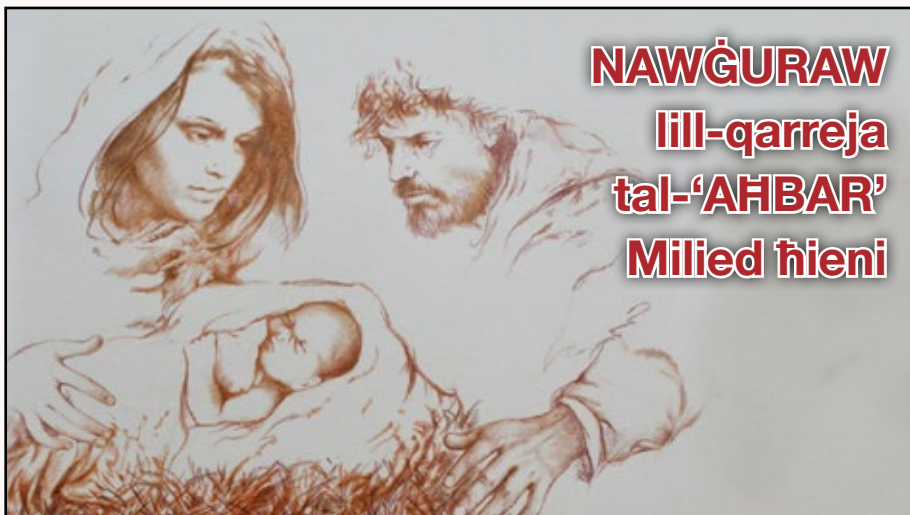
Nitlob li din l-esperjenza tiggwidani fil-ministeru tiegħi f'Malta u fil-Formazzjoni permanenti fi ħdan il-Provincja fuq il-laqgħa u d-djalogu ma' "l-oħrajn", huma min huma, jew kull fejn ikun!

Il-Ġimgħa 30 ta' Diċembru,
f' Porziuncola Retreat House - Baħar iċ-Ċaġhaq

Milied: Festa Familja

Quddiesa fis-6.00pm u
wara nieklu u niddevertu flimkien.

NAWĠURAW lill-qarreja tal-'AĦBAR' Milied ħieni

Nitolbu għal:
ħuna **P. Ġwann Micallef ofm**
li jinsab rikoverat l-isptar 'Mater Dei': MAU 2 Room 4 Bed 17.

F'dan iż-żmien speċjali tal-Milied tajjeb li nsibu ħin biex nżuru l-anzjani tagħna
P. Sebastian Camilleri ofm,
P. Ġużepp Camilleri ofm u
P. Kerubin Galea ofm li jgħixu ġewwa Domus Pacis.